

ת"פ (רמלה) 66589-01-23 - מדינת ישראל נ' יצחק אואקנין

ת"פ (רמלה) 66589-01-23 - מדינת ישראל נ' יצחק אואקנין/שלום רמלה

ת"פ (רמלה) 66589-01-23

מדינת ישראל

נגד

יצחק אואקנין

בית משפט השלום ברמלה

[10.11.2024]

כבוד השופטת רבקה גלט

ע"י ב"כ עו"ד דואק

ע"י ב"כ עו"ד פלג

גזר דין

העבירה

הנאשם, כבן 32 שנים, הורשע על פי הודאתו בעבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] תשל"ג-1973.

תיאור העובדות הוא כי ביום 22.1.23, בשעת לילה, בעת חיפוש ברכבו, החזיק הנאשם בסם מסוג קנבוס במשקל 120 גרם נטו, מחולק לשתי שקיות: האחת, מאחורי תא הכפפות ובתוכה 14 שקיות עליהן כתוב "קנביס רפואי". השנייה, מאחורי מושב הנוסע ועליה כתוב קנביס רפואי. כמו כן, נתפסו ₪ 7,600 במזומן.

ההסדר הדיוני

בין הצדדים לא גובש הסדר עונשי, והתביעה הודיעה כי תעתור למאסר בפועל בשל קיומו של מאסר על תנאי בר הפעלה, ובשל העובדה שהעבירה בוצעה תוך כדי ריצוי עבודות שירות בהליך קודם. עם זאת, הוסכם כי יינתן תסקיר שיבחן בין היתר את סוגיית הארכת המאסר על תנאי.

בנוסף, הוסכם כי במסגרת הטיעונים לעונש תוכל ההגנה לטעון לעובדה עליה אין מחלוקת, לפיה מעצרו של הנאשם והשמת אזיקי הידיים מקדימה נעשתה שלא לצורך בטרם תפיסת הסמים ברכב, למשך כ- 20 דקות, ובעניין זה יוכל ב"כ הנאשם להציג את סרטון מצלמות הגוף במהלך טיעונו.

התסקירים

ביום 13.12.23 הוגש תסקיר ראשון, בו נכתב כי הנאשם נשוי ואב ל-3 בנות. טרם מעצרו עבד בחברת שליחויות אך כיום הוא נתון במעצר בית מלא. בנעוריו הוצא מביתו למסגרת פנימייתית בה שהה 6 שנים. לאחר מכן גויס לצה"ל, אך שוחרר בשל אי התאמה. לנאשם הרשעה קודמת בעבירה דומה, והוא נטל אחריות לעבירה דנן תוך שביטא בוושה. לפי דבריו, המניע לעבירה היה נעוץ בקשיים כלכליים וחיפוש דרך להרוויח למחיתו באופן מהיר. נכתב כי קיים סיכון להישנות עבירות, אשר יכול להצטמצם באם ישולב בטיפול. כיוון שהנאשם הביע נכונות להשתלב בטיפול, הומלץ להאריך את התנאי ולהטיל של"צ וצו מבחן.

בדיון מיום 24.12.23, הודיעו ב"כ הצדדים על הסכמה לפיה יותר לנאשם לצאת לעבודה ללא פיקוח, וכך הוריתי. כמו כן, דחיתי את הדיון לצורך מתן תסקיר משלים לאחר שילוב בטיפול.

ביום 9.6.24 הוגש תסקיר שני, לפיו הנאשם שולב בקבוצה טיפולית, משתף פעולה באופן מלא, ומראה מוטיבציה ונכונות להמשך. הנאשם מסר כי הוא נתרם וגילה הבנה לנזק הנגרם לו ולמשפחתו כתוצאה ממעורבותו הפלילית. שרות המבחן חזר על המלצתו להטיל ענישה שיקומית לרבות הארכת התנאי.

ביום 7.10.24 הוגש תסקיר שלישי, לפיו הנאשם המשיך בתכנית הקבוצה הטיפולית, לוקח חלק פעיל ומביע נכונות להמשיך ולהיתרם ולבחון באופן אותנטי את התנהלותו. נוכח היותו משולב בטיפול על פני 9 חודשים, הומלץ שוב להטיל של"צ וצו מבחן למשך 6 חודשים בלבד, וכן להאריך את המאסר על תנאי.

טיעוני הצדדים

ב"כ התביעה טענה כי העבירה חמורה, וכי המתחם ההולם נע בין 6 ל-15 חודשי מאסר. נטען כי העבירה בוצעה תוך כדי שהנאשם מבצע עבודות שרות בתיק הקודם בו הוטל עליו מאסר על תנאי, ומכאן שלא היה בענישה כדי להרתיעו. לדעת התביעה היה מקום בנסיבות הללו להטיל מאסר בפועל לרבות הפעלת התנאי. עם זאת, לאור התסקירים, התביעה הסכימה להפעלת התנאי בעבודות שירות, והטלת מאסר כאמור במצטבר, כך שבסך הכל יישא הנאשם 9 חודשי עבודות שירות. בנוסף, עתרה התביעה למאסר על תנאי, קנס, פסילה בפועל ועל תנאי, חילוט הכסף שנתפס והכרזת הנאשם כסוחר סמים.

ב"כ הנאשם טען כי הנאשם ער לחומרת העבירה, בשל כך שבוצעה בעיצומו של ריצוי מאסר קודם בעבודות שירות, אשר הוטל בגין החזקת קנבוס במשקל דומה. נטען כי הנאשם עבר ילדות קשה, צמח ללא כל מקורות תמיכה, וזהו הגורם לעבירות. עם זאת, הנאשם כבר שילם את המחיר בכך שעבודות השירות הופקעו, והוא ריצה את המאסר הנוטר. ב"כ הנאשם הפנה לתהליך השיקומי, ולהתרשמות שירות המבחן והמלצתו. נטען כי גם כיום הנאשם עדיין משולב בטיפול, ובין היתר סיים סדנה להתנהלות כלכלית נכונה. כיום הנאשם עובד באופן מסודר כשליח וולט, על כן עתר ב"כ הנאשם להימנע מפסילת רישיונו אשר תשלול את פרנסו ופרנסת ילדיו, להם הוא משלם מזונות. בנוסף, הפנה לכך שהנאשם היה באיזוק אלקטרוני על פני תקופה ארוכה, וגם כיום עדיין חל מעצר בית לילי. לאור שיקומו, עתירת הנאשם היא להארכת התנאי ואימוץ המלצת שירות המבחן (לא הורחב בעניין שהועלה בעת הצגת ההסדר, בנוגע לתקינות הליך המעצר).

הנאשם בדברו האחרון הביע תודתו לתביעה, אשר למעשה, עמדתה הנוקשה סייעה לו להירתם לשיקום, ותיאר בכנות את הקושי שחווה בתחילת התהליך, לעומת מצבו הטוב כיום. עוד ביקש שלא להטיל עליו עבודות שירות שכיחם הוא עובד באופן מסודר ואינטנסיבי, לפרנסת משפחתו. לדבריו, מטרתו כיום היא לדאוג לבנותיו לחינוך הטוב ביותר. מתחם העונש ההולם

אין צורך להכביר מילים אודות העניין הציבורי הרב באכיפה נגד עבירות סמים. בעניין זה אמר בית המשפט העליון ברע"פ 4512/15 הרוש נ' מד"י (6/7/15), שם נדון עניינו של מי שהקים מעבדה לגידול קנבוס:

ועוד ראוי להזכיר, כי כאשר בעבירות סמים עסקינן, על בית המשפט לנקוט ביד קשה כדי להרתיע עבריינים פוטנציאליים מפני ביצוע. כפי שנאמר ברע"פ 211/09 אזולאי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (22.6.2010):

"הענישה בעבירות מסוג זה נועדה, קודם לכול, לשרת את מטרת הגמול לעבריין על עיסוק בסם העלול לסכן חיי אדם ולפגוע בבריאות המשתמשים בו; שנית, על העונש להעביר מסר חד-משמעי של הרתעה ביחס לעבריינים פוטנציאליים [...] מזה זמן רב, מדגישים בתי המשפט בפסיקתם את חשיבות הערך הענישתי בעבירות סמים כאחד הכלים החשובים בפעילות לביעורו של נגע הסמים. ההחמרה בענישה בגין עבירות סמים משרתת את מטרות הגמול וההרתעה, שהן היעדים העיקריים של הענישה בתחום הסמים" (ראו גם: ע"פ 3623/13 ברון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (26.11.2014); ע"פ 4597/13 פיצו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (22.9.2014)).

נקבע לא פעם, כי אין להקל ראש בהחזקת כמויות מסחריות של סם מסוג קנביס, ואין המדובר ב"סם קל", אלא סם פחות חמור (ע"פ 5807/17 דרחי נ' מד"י (18.6.18)).

סקירה של מאגרי הפסיקה מלמדת כי מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות של החזקת קנבים שלא לצריכה עצמית בכמויות שאינן גדולות במיוחד, בסדרי הגודל שעד משקל 1 ק"ג לערך, וכן החזקת כלים, מאפשרת הטלת עונשים במתחם הנע בין ענישה הצופה פני עתיד, ועד מאסר למשך מספר חודשים, אשר בנסיבות המתאימות ירוצה בעבודות שירות. כיוון שהפסיקה בעניין זה רבה מאד, אסתפק בהפניה על דרך הקיצור, לדוגמאות מייצגות, שביניהן כאלה בהן הוטל מאסר על תנאי בלבד: רע"פ 4214/22 יצחק נ' מד"י (7.7.22); רע"פ 3059/21 ימין נ' מד"י (5.5.21); רע"פ 10423/09 שורר נ' מד"י (26.4.10); רע"פ 8374/06 גלילוב נ' מד"י (12.12.06); עפ"ג (מח' מרכז) 56606-12-19 זערור נ' מד"י (3.3.20); ת"פ 24763-04-21 מד"י נ' מולה (12.12.21); ת"פ 72369-06-20 מד"י נ' דרעי (13.10.21); ת"פ 37960-03-21 מד"י נ' כהן (13.10.21); ת"פ 39274-04-15 מד"י נ' אוזן (14.4.19); ת"פ 21678-03-18 מד"י נ' גוסינוב (24.6.20); ת"פ 30876-03-17 מד"י נ' חנוכה (19.7.18) וההפניות שם; ת"פ 53788-02-16 מד"י נ' קלוורי (16.7.18); ת"פ 53684-05-17 מד"י נ' בלטרמן (4.5.20).

בעניינו, הנאשם החזיק בכמות הנקובה בכתב האישום, ברכבו. בשום לב למדיניות הענישה ונסיבות המקרה, אני קובעת כי המתחם ההולם נע בין עונש הצופה פני עתיד, ועד 8 חודשי מאסר שיכול שירוצו בעבודות שירות. העונש המתאים לנאשם

לנאשם הרשעה יחידה בעבירה דומה, בגינה הוטלו עליו 5 חודשי מאסר בעבודות שירות. את העבירה דנן, ביצע שם בעיצומו של ריצוי העונש, ובכך נסיבה לחומרה. מצד שני, אין מחלוקת על כך שבעקבות הפללתו בתיק דנן, הופקעו עבודות השירות והנאשם ריצה כבר את מלוא העונש מאחורי סורג ובריח.

בגין התיק הקודם (ת"פ 29004-08-21), תלוי נגד הנאשם מאסר על תנאי בן 6 חודשים. עולה מן התסקירים כי הנאשם שינה את דרכיו מאז ביצוע העבירה, באופן דרמטי. הוא הפנים היטב את חומרת העבירה, ועבר תהליך שיקומי מרשים, על פני תקופה משמעותית. בדברו האחרון נהג באומץ, כשהודה לתביעה על שבגישתה המחמירה עוררה אותו לשקם עצמו. שירות המבחן ממליץ בעקביות בכל התסקירים שהוגשו, על ענישה שיקומית, ללא רכיב מאסר. כמובן, הימנעות מהטלת מאסר תצריך הארכתו של המאסר על תנאי התלוי נגדו. כידוע, הארכת מאסר על תנאי, היא עונש שיקומי שיש לו מקום אך ורק כשניתן לראות סימנים לכך שהנאשם הכיר והפנים את משמעות מעשיו הפליליים וחזר לדרך הישר (רע"פ 4902/14 צבאן נ' מד"י (16.7.14); רע"פ 8122/12 פחמאוי נ' מד"י (27.1.13); רע"פ 7391/08 מחאג'נה נ' מד"י (14.9.09); רע"פ 1441/14 חמיס נ' מד"י (9.12.14)). למקרא התסקירים, אני סבורה כי עניינו של הנאשם אכן בא בגדרם של המקרים בהם ניתן לשקול זאת.

כאן המקום לציין כי בניגוד לטענות התביעה, מדיניות הענישה הנוהגת מאפשרת הימנעות מהטלת מאסר בפועל, משיקולי שיקום, גם בנוגע לעבירות סמים חמורות, כגון: גידול סמים, או סחר בסמים וזאת אף במקרים בהם דובר בריבוי עבירות מסוגים אלה (למשל: רע"פ 8458/18 שטרר נ' מד"י (4.4.19); רע"פ 5261/18 דוידוף נ' מד"י (12.7.18); רע"פ 727/21 חובב נ' מד"י (16.2.21); עפ"ג (מח' מרכז) 70570-02-19 מד"י נ' לוי (8.7.19); ע"פ (מח' ב"ש) 36257-09-20 מד"י נ' טוויזר (21.4.21)). לא זו אף זו, במקרים המתאימים, הורה בית המשפט על הארכת מאסרים על תנאי בגין עבירות סמים חמורות (גידול סמים או סחר כאמור), משיקולי שיקום (למשל: עפ"ג (מחוזי חי') 50966-05-15 מד"י נ' נתנוב (8.10.15); ת"פ 67471-06-18 מד"י נ' קרקוס (27.1.20); ת"פ 26768-05-19 מד"י נ' אלעביד (24.5.23); ת"פ 53219-03-14 מד"י נ' מורלי (15.11.16)). נכון הדבר, גישה מקלה ושיקומית שכזו, שמורה למקרים חריגים בלבד, ולא פעם נקבע כי לצורך חריגה מן המתחם במידה שכזו, אין די בהליך שיקום חלקי, אשר עדיין קיים בצדו סיכון להישנות עבירות (למשל: רע"פ 7150/21 מנשירוב נ' מד"י (28.10.21)). כמו כן, מסתייג בית המשפט מגישה שיקומית עד כדי הימנעות ממאסר בעניינם של מי שצברו לחובתם עבר מכביד (למשל: עפ"ג 21112-01-21 מד"י נ' וייס (4.10.21)), אלא שעניינו של הנאשם שונה בתכלית, הן בשל ההליך השיקומי העמוק, והן בשל העדר עבר פלילי מכביד.

ב"כ התביעה תמכה את עתירתה להפעלת התנאי בפסיקה שהוגשה, אך לדעתי לא ניתן ללמוד מהמקרים אליהם הפנתה: בת"פ 35750-08-18 מד"י נ' אילוז (15.2.22) אליו הופנית, דובר בנאשם שעל פני תקופת המשפט לא גייס עצמו לתהליך שיקומי, והמשיך במצבו ההתמכרותי. רק לקראת מועד מתן גזר הדין הביע רצון בטיפול, ובצדק מצא בית המשפט כי התנערותו המאוחרת אינה מספקת לצורך חריגה לקולא מן המתחם ההולם. אך ברור כי עניינו של הנאשם שלפניי שונה, כמשתקף בכל תסקירי שירות המבחן. באופן דומה, בת"פ 43850-06-21 מד"י נ' דסיה (20.3.22), דובר במי שלא שיקם עצמו, ולא נמסרה כל המלצה טיפולית מצד שירות המבחן בעניינו, זאת בניגוד להמלצות שלפניי.

שיקול נוסף שיש לקחת בחשבון נעוץ בכך שעל פי הערכת קצין המבחן, יש חשיבות רבה לשמירת הרצף התעסוקתי של הנאשם, אשר החל לעבוד באופן מסודר כשליח וולט, שכן הטלת עבודות שירות כעתירת התביעה, משמעה פגיעה בתהליך השיקומי. שעה שהגורם לעבירה היה נעוץ במצוקה כלכלית, אך ברור כי שימור מקור הפרנסה רלוונטי ביותר לשיקום. על חשיבות הרצף התעסוקתי לשיקום, והארכת מאסר על תנאי בגין עבירות סמים חמורות לשם שמירתו, ניתן ללמוד בין היתר מפסיקת בית המשפט המחוזי בעפ"ג (מח' מרכז) 47293-11-17 מד"י נ' ססי (12.11.17). לאור כל השיקולים הללו, אני סבורה כי בענייננו יש לתת משקל נכבד לשיקולי השיקום, ולהימנע מהפעלת המאסר על תנאי, מה גם שהדבר אפשרי בגדרי המתחם ההולם, כפי שהובא קודם.

שקלתי את בקשת הנאשם להימנע מפסילת רישונו, ובאופן חריג לעומת המדיניות הנהוגה, יש בדעתי להיעתר גם לבקשה זו. הטעם לעמדתי הוא כפול: ראשית, משמצאתי כי יש מקום לענישה המתחשבת בשיקום, אני סבורה שאין כל היגיון לעשות כך תוך פסילת הרישיון, אשר, באותה נשימה, תפגע בשיקומו של הנאשם, ותעמיד אותו בסיכון. שנית, אני סבורה כי היות שכמות הסם שנתפסה אינה מן הרף הגבוה, לא יהא בהימנעות מפסילה בפועל כדי לפגוע באינטרס הציבורי, ולהיפך: הציבור יצא נשכר מחיזוק הנאשם בדרכו הנורמטיבית, כאדם התורם לחברה בכך שהוא מפרנס את משפחתו. את מטרות הענישה ניתן יהיה להשיג על ידי רכיב ענישה אחרים. סופו של דבר, אני גוזרת את העונשים הבאים:

א. יוארך מאסר על תנאי בן 6 חודשים שהוטל בת"פ 29004-08-21 (בגין עבירות סמים מסוג פשע), למשך שנתיים נוספות מהיום.

ב. 5 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, והתנאי הוא שלא יבצע עבירות סמים מסוג עוון.

ג. של"צ בהיקף 300 שעות, על פי תכנית שתוגש לאישורי בתוך 21 יום.

ד. קנס כספי בסך 5,000 ₪, או 21 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים החל מיום 1.1.25 ובכל 1 לחודש עוקב.

ה. צו מבחן למשך 6 חודשים.

ו. 10 חודשי פסילה על תנאי למשך שנתיים מהיום, והתנאי הוא שלא יבצע עבירות סמים.

ניתן בזה צו כללי למוצגים.

פיקדונות יוחזרו בכפוף לכל הוראה חוקית.

זכות ערעור כדין.

ניתן היום, ט' חשוון תשפ"ה, 10 נובמבר 2024, במעמד הצדדים.